

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Slavkovský les

chráněná krajinná oblast

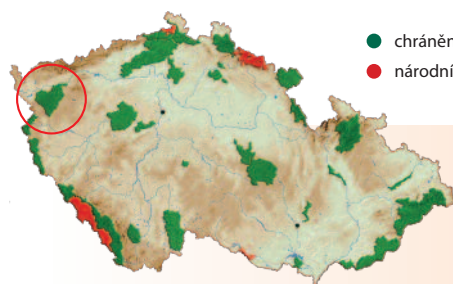
NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE (NPR)

NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKY (NPP)

1. NPR Kladské rašeliny – Paterák
2. NPR Kladské rašeliny – Malé rašeliniště
3. NPR Kladské rašeliny – Lysina
4. NPR Kladské rašeliny – Tajga
5. NPR Kladské rašeliny – Husí les
6. NPP Upolínová louka pod Křížky
7. NPP Křížky
8. NPR Pluhův bor
9. NPP Svatošské skály

NAUČNÉ STEZKY

1. Svatošské skály
2. Šibeniční vrch
3. Kladská
4. Smradoch
5. Siardova kaple – Mnichov
6. Mnichovské hadce
7. Kynžvartské kyselky
8. Geologický park Mariánské Lázně
9. Lázeňskými lesy okolo Mariánských Lázní
10. Otročínské cesty
11. Botanická zahrada Bečov
12. Krajem živých vod – Novoveská kyselka
13. Dolování v okolí Michalových Hor
14. Zaniklé obce na Březovsku

- chráněná krajinná oblast
- národní park

PŘÍRODNÍ REZERVACE (PR)

PŘÍRODNÍ PAMÁTKY (PP)

1. PP Šemnická skála
2. PP Moučné pytle
3. PP Hořečková louka na Pile
4. PP Čedičové varhany u Hlinek
5. PP Dominova skalka
6. PP Homolka
7. PR Mokřady pod Vlčkem
8. PR Vlček
9. PR Planý vrch
10. PR Údolí Teplé
11. PP Kynžvartský kámen
12. PR Holina
13. PR Smradoch
14. PR Prameniště Teplé
15. PR Žižkův vrch
16. PP Sirňák
17. PR Podhorní vrch
18. PP Milhostovské mofety
19. PP Koňský pramen
20. PP Pístovská louka
21. PR Lazurový vrch
22. PP Čiperka
23. PP Těšovské pastviny
24. PR Rašeliniště u myslivny
25. PP Podhorní slatě

PAMÁTNÉ STROMY

Podkladová data © ČÚZK 2012
Odborná data © AOPK ČR 2013

Správu a péči o CHKO Slavkovský les zajišťuje AOPK ČR, Správa chráněné krajinné oblasti Slavkovský les a krajské středisko Karlovy Vary, Hlavní 504, 353 01 Mariánské Lázně, tel.: +420 354 624 081, e-mail: slavkles@nature.cz, www.slavkovskyles.nature.cz
Provoz návštěvníckého střediska Dům přírody Slavkovského lesa zajišťuje Lesy ČR, s.p., Lesní závod Kladská, K pramenům 217, Lázně Kynžvart, 354 91, tel.: +420 956 269 111, e-mail: lz9@lesy.cz, www.lesy.cz/lz9

Víte, že...

- symbolem Slavkovského lesa je prastará léčivá bylina prha arnika?
- Mnichovské hadce jsou největším hadcovým územím v České republice?
- jen ve Slavkovském lese roste endemický druh rostliny rožec kuřičkolistý, který nikde jinde ve světě nenajdete?
- oblast Horního Slavkova patří k historicky nejstarším a nejvýznamnějším středověkým hornickým oblastem v Evropě?
- na Krásenském vrchu stojí jedna z nejpodivuhodnějších rozhleden v České republice a její stavba byla inspirována babylonskou věží?
- nejvydatnějším, nejteplejším a nejslavnějším pramenem ČR je Vřídlo v Karlových Varech, tryskající až 12 m vysoko s teplotou vody 73,4 °C?

Děkujeme Vám za ohleduplné chování k přírodě a za to, že...

- táboříte a rozděláváte oheň jen na vyhrazených místech
- vjíždíte a parkujete jen tam, kde je to povoleno
- v národních přírodních rezervacích se pohybujete pouze po vyznačených cestách
- při jízdě na kole berete ohledy na okolní přírodu i ostatní návštěvníky
- chráníte živočichy a rostliny v jejich přirozeném prostředí
- odnášíte z přírody své odpadky

Vydala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR © 2013 v rámci projektu Dům přírody Slavkovského lesa spolufinancovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj – Operační program Životní prostředí.

Text: AOPK ČR / Foto: Alexandra Hrušková, Svatopluk Šedivý, Přemysl Tájek / Mapa: Ivan Balák

Vytiskl: M plus spol. s r.o. / Náklad: 5000

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky je státní instituce, která zajišťuje odbornou i praktickou péči o naši přírodu, zejména o chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace a národní přírodní památky. Více na www.nature.cz.

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Bečov nad Teplou

Žluťásek borůvkový

Ostrov lesní zeleně a hadců, tajuplných rašeliníšť a vrchovišť, horských luk, čistých vod a léčivých minerálních pramenů.

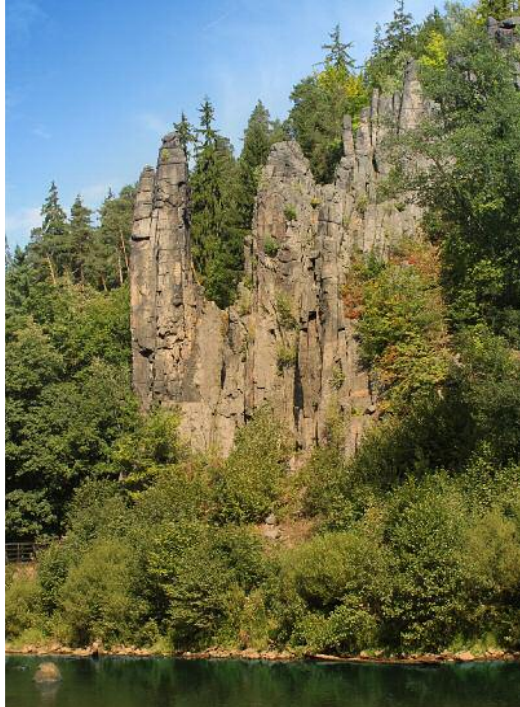
Tajemná krajina kaňonovitých údolí, s ostrohy dávných tvrží a hradů strážících solnou stezku, krajina poznamenaná těžbou a pohnutými lidskými osudy.

Přírodní rezervace Mokřady pod Vlčkem

Vřesoviště a rašeliníště

Hlavním fenoménem slavkovské přírody jsou rozsáhlé komplexy podmáčených smrčín, rašeliníšť a vřesovišť. Jezírka s tmavou rašelinnou vodou či podmáčené porosty se vzácnou borovicí blatkou schované v lesích jsou domovem 18 druhů mechu rašeliníku a řady chráněných rostlin – brusnice vlochyně, šichy černé, kyhanky sivolisté nebo masožravé rosnatky okrouhlolisté. Rašeliníště obývá vzácný motýl žluťásek borůvkový, jehož jedinou živnou rostlinou je keříčkovitá vlochyně. Nejrozsáhlejší a nejceněnější rašeliníště chrání národní přírodní rezervace Kladské rašeliny. Za klenot české přírody byly považovány odedávna, chráněným územím jsou již od roku 1933. Pramenné vývěry a rašeliníště Slavkovského lesa o rozloze 3202 ha byly v roce 2012 zapsány na Seznam mokřadů mezinárodního významu splňující kritéria Ramsarské úmluvy, první celosvětové mezivládní úmluvy na ochranu a moudré využívání přírodních zdrojů.

Národní přírodní památka Svatošské skály

Císařský les

Slavkovský les, zvaný kdysi Císařský, není jen lesem, ale i pohorím dosahujícím skoro 1 000 m n. m. Rozkládá se v západních Čechách na ploše větší než 600 km². Horský reliéf protínají údolí řek Teplé a Ohře. Ta se prodírá kaňonem karlovarské žuly, na jejím břehu se tyčí Svatošské skály připomínající svatební průvod. Za svůj vzhled vděčí krajina Slavkovského lesa geologickým procesům prvohor.

Léčivé zdroje minerálních vod

Slavkovský les je přírodním zázemím trojice nejvýznamnějších českých lázní – Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Lázně Kynžvart. Stovky horkých i studených minerálních pramenů tryskají na prameništích v lesích, na loukách i v rašeliníštích, některé bublají, jiné zapáchají. Jejich léčivé účinky znal již římský císař a český král Karel IV. Vývěry jsou jímány tradičně do dutých pařezů a soudků.

Hnědásek chrastavcový

Mofetové jezírko v přírodní rezervaci Smradoch

Hadce jako ostrovy v moři okolní krajiny

Ve Slavkovském lese leží Mnichovské hadce, největší hadcové území u nás. Nemá nic společného s hady, ani s bavorskou metropolí. Obec Mnichov je starobylé sídlo poblíž Mariánských Lázní a v jeho okolí se vyskytuje zvláštní hornina hadec – serpentinit. Má tmavě zelenou barvu, velkou tvrdost a vysoký obsah hořčíku. Rostliny na ní špatně rostou, často jsou titěrného vzrůstu a některé se natolik přizpůsobily, že rostou jedinečně na hadci – rožec kuříčkolistý dokonce pouze ve Slavkovském lese. Izolované rozšíření hadce v okolní krajině připomíná ostrůvky roztroušené v moři. Hadcové ostrovy jako modelová území slouží ke studiu vývoje a šíření rostlinných druhů. Místní lidé kdysi z hadce brousili kamenné poháry, krabice, misky i křítelnice.

Skokan ostromý

Rožec kuříčkolistý

Klenoty mokřadních luk a vybíravý motýl

Mezi nejceněnější místa Slavkovského lesa patří mozaika mokřadních luk a slatinišť na Tepelsku. Nikdy se tu nedalo intenzivně hospodařit a dodnes se proto zachovala pozoruhodná společenstva rostlin a bezobratlých živočichů. S koncem jara na loukách vykvétá kosatec sibiřský, prstnatec májový, vachta trojlístá či upolín nejvyšší. Čertkus luční hostí jako jediná živná rostlina housenky vzácného hnědáška chrastavcového. Vymyslet vhodné hospodaření na místech, kde se vyskytují chráněné druhy rostlin i motýlů, je ochranařským oříškem. Zatímco většinu rostlin prospívá kosení luk ve vrcholném létě, hnědásek má v této době době nakladená vajíčka a vylíhlé housenky, které by kosení luk zničilo. Proto se čertkusové louky kosí po částech koncem jara tzv. mozaikovou sečí.

Alej Svobody v Mariánských Lázních

Jelen evropský

Bohatá hornická historie

Císařský les byl kdysi známým nalezištěm stříbra, mědi, zlata, a zejména cínu. Nejvíce cínu se těžilo v okolí Horního Slavkova, Krásna a Čisté. Unikátní technická a kulturní památka Dlouhá stoka se soustavou rybníků a kanálů je výjimečným zachovalým historickým vodohospodářským dílem, které přivádělo do dolů vodu a sloužilo k plavení dříví v rozsáhlých lesů. Důl Jeroným, Důl Vilém, hornický skanzen Krásno a další štoly skrývají nejen pozůstatky historické těžby, ale staly se zimovištěm řady druhů netopýrů.

Dnes jsou rozlehlé lesy domovem řady vzácných živočichů. Hnízdí tu čáp černý, sovy sýc rousný a kulíšek nejmenší. Největším obyvatelem zdejších lesů je jelen evropský, pomalu se do nich vrací i krásná šelma rys ostrovid.